

מדדים לקטיף דובדבן לאחסון

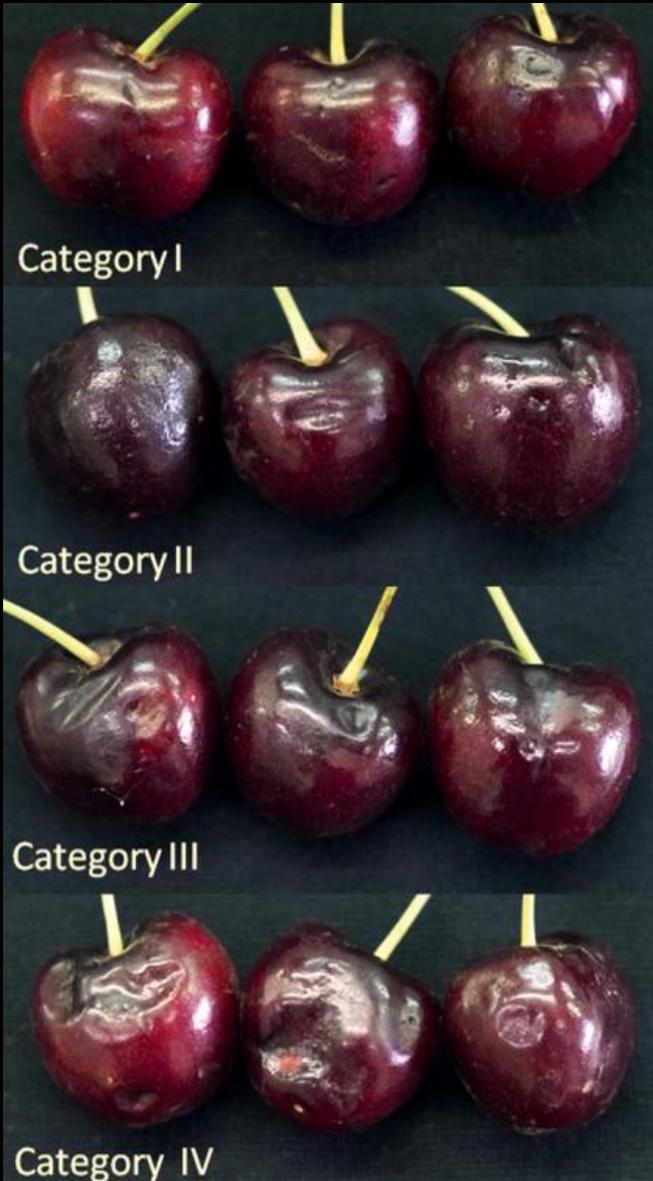
שאול נשיץ

כנס ראש פנה 31/12/2019

אתגרים באחסון דובדבן

- היעדר חומרי תשמורת (דוגמת עמילן)
- יחס גדול של שטח פנים לנפח
- איננו קלימקטרי, אך לעתים כושר ההשתמרות מושפע לטובה מחשיפה ל-1-MCP
- כושר השתמרות מוגבל (מאד)
- רגיש לאיבוד מים
- רגיש להזדקנות
- רגיש למחלות אחסון (רקבונות)

גומה (pitting)

- נגרמת כתוצאה מתמותת תאים בציפה.
- מחמירה עם התמשכות האחסון.
- זנים שונים רגישים במידה שונה.
- מהווה אינדיקציה עיקרית לאיכות הפרי.

שינויים במהלך ההבשלה

הטעימים ביותר

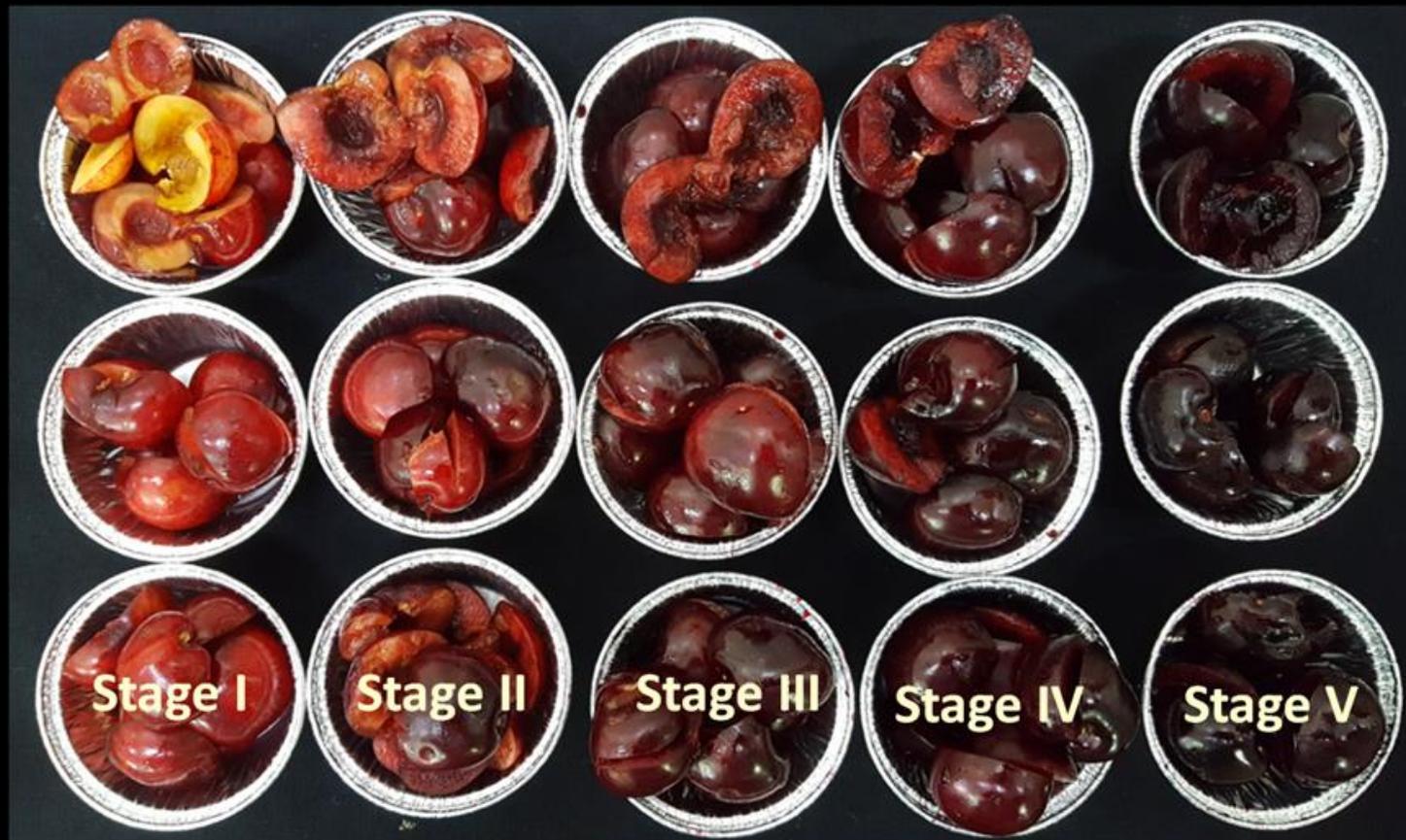
כל הפירות נקטפו מאותו עץ, באותו יום.

מתי לקטוף?

התאוריה

- בפירות בלתי-קלימקטריים אין במהלך ההבשלה אירועים פנולוגיים מובחנים (דוגמת המינימום הפרה-קלימקטרי).
- תכולת החומר היבש של הפרי גדלה במהלך הבשלתו כתוצאה מיבוא מוטמעים מהעלים.
- קצב צבירת החומר היבש מתמתן, עד שהפרי איננו צובר עוד חומר יבש.
- כאשר צבירת החומר היבש נפסקת, אין עוד יתרון בהשאת הפרי על העץ ויש לקטוף אותו.
- כושר ההשתמרות המיטבי יתקבל בפרי שנקטף באותו מועד (דרגת ההבשלה המינימלית בה תכולת החומר היבש מלאה).

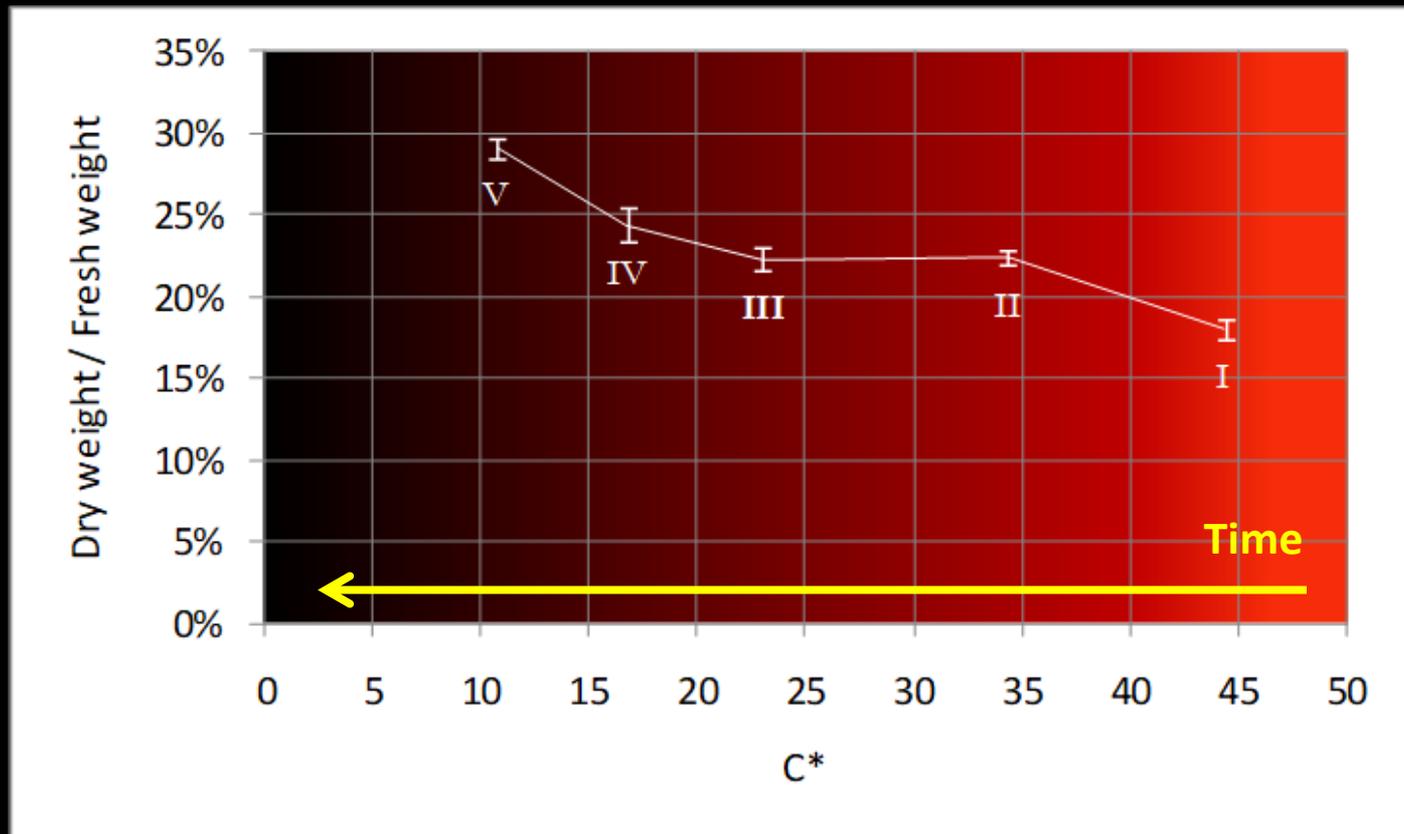
קלסיפיקציה של דרגות ההבשלה

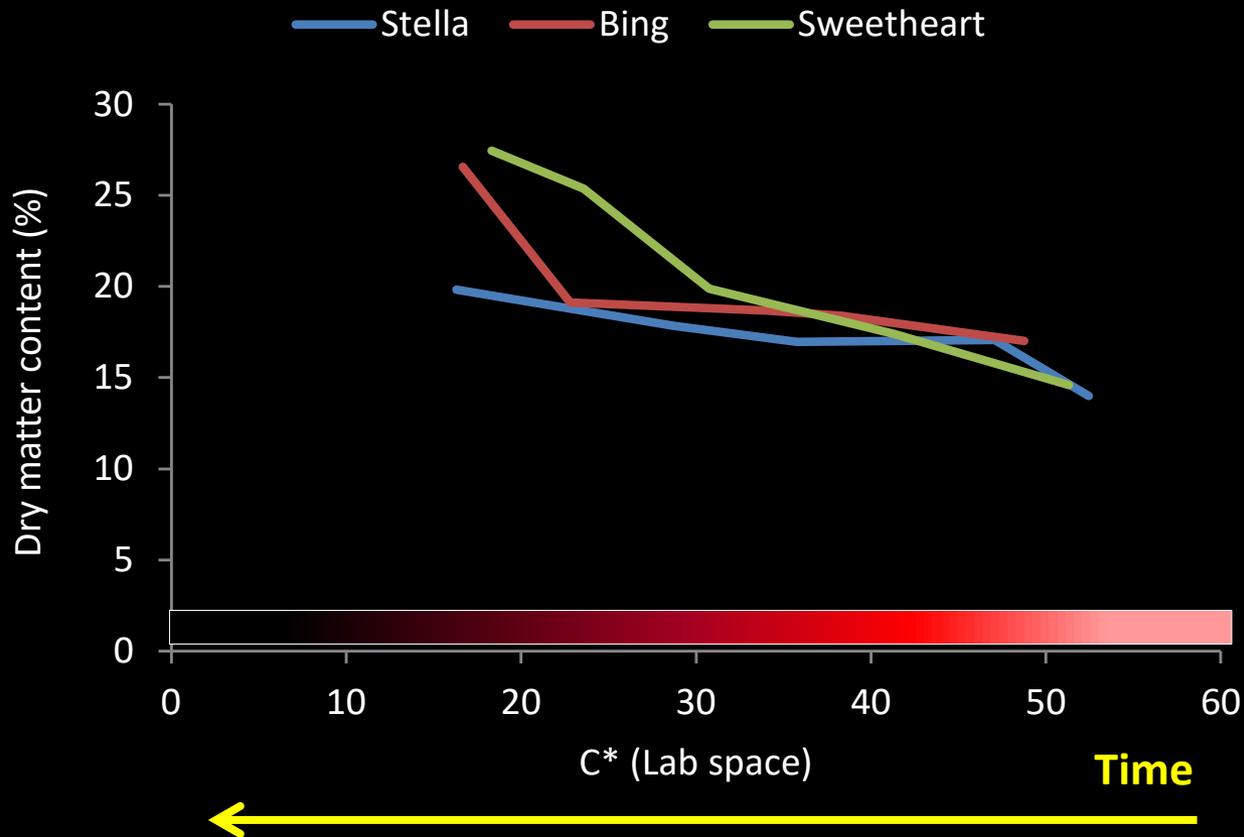
אפיון מדדי הצבע של קבוצות ההבשלה

Maturity stage	L	a*	b*	C*	h
I	42 a	38.9 a	20.5 a	44.3 a	27.5 a
II	34.4 b	32.2 b	11.7 b	34.3 b	19.8 b
III	30.3 c	22.1 c	6.3 c	23 c	16 bc
IV	28.7 c	16.2 d	3.9 d	16.7 d	14.1 bc
V	27.8 c	10.3 e	2.7 d	10.7 e	15.4 c

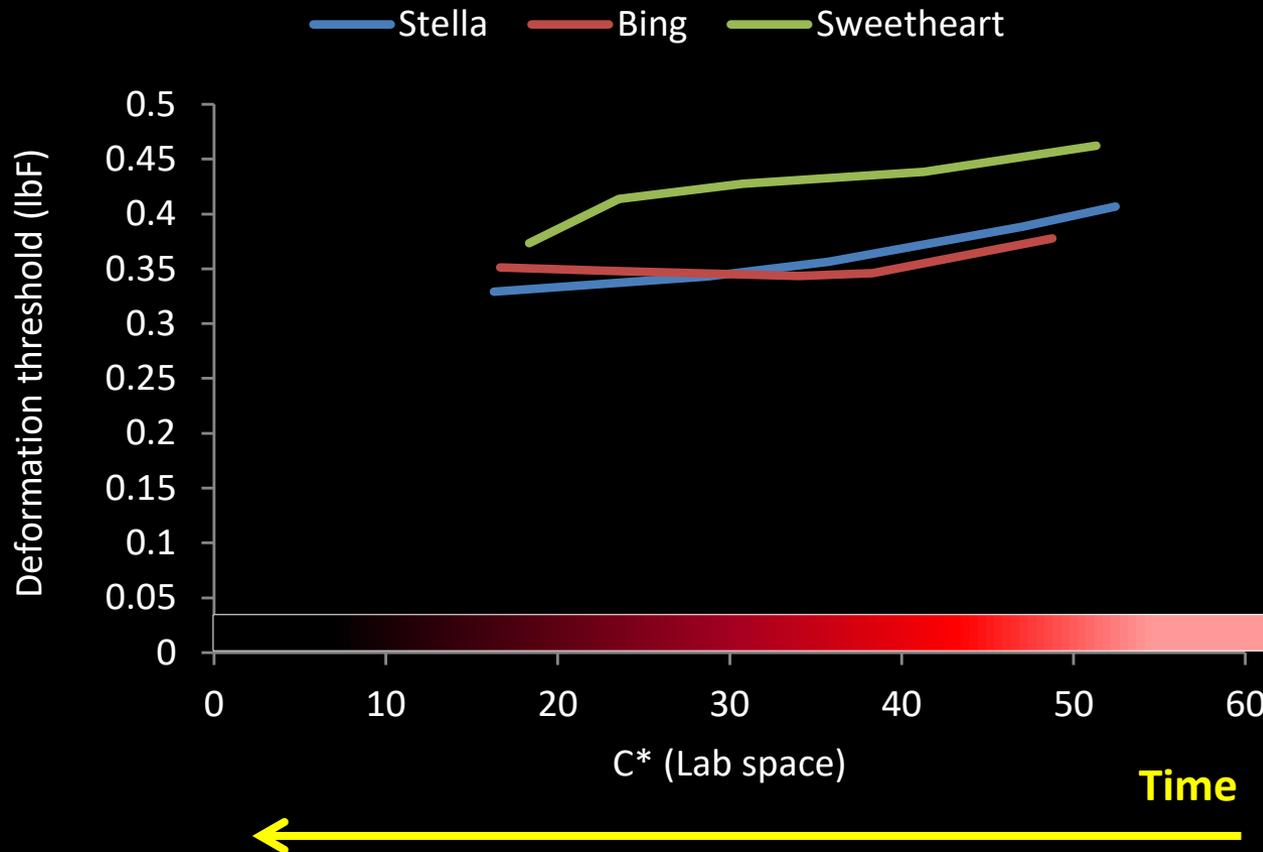
השתנות תכולת המשקל היבש במהלך ההבשלה בזן 'לפינס'

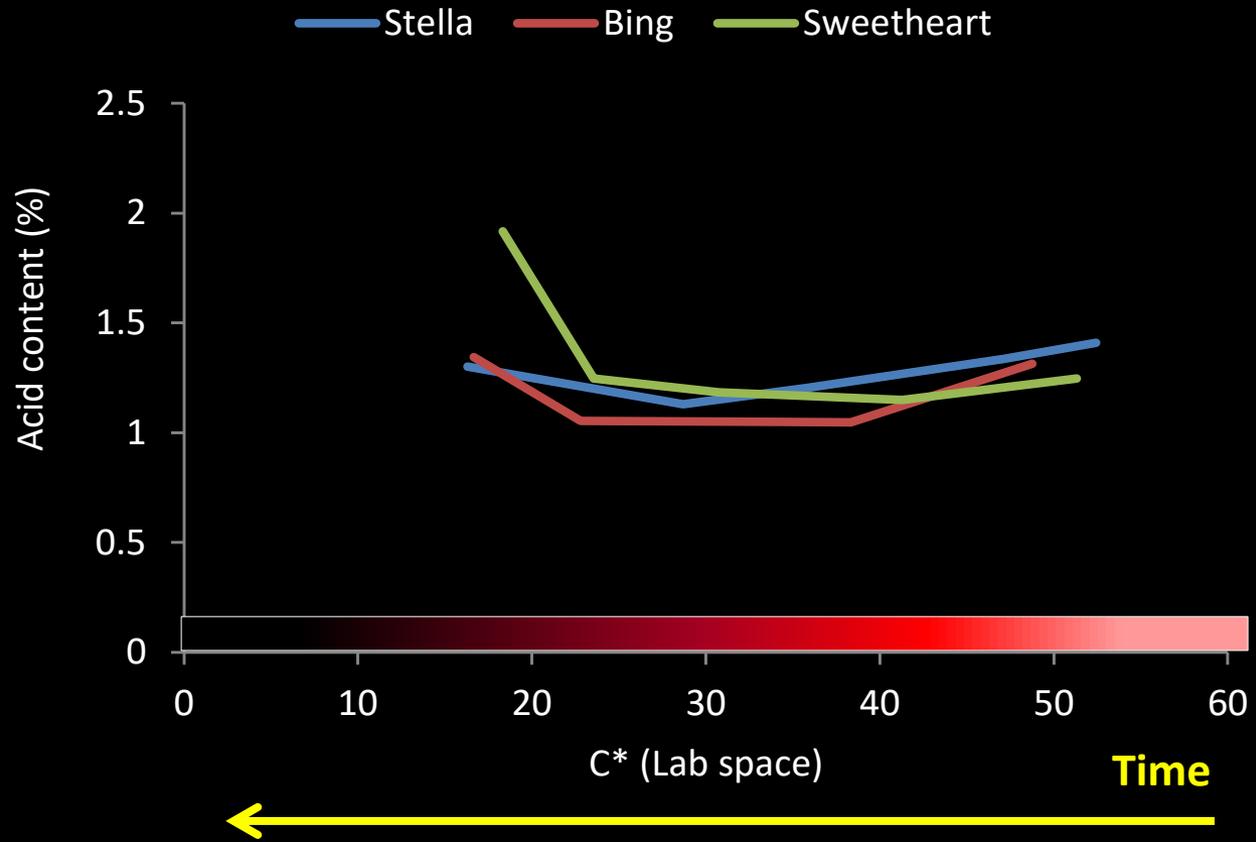
שינויים במהלך ההבשלה תכולת המשקל היבש

שינויים במהלך ההבשלה מוצקות

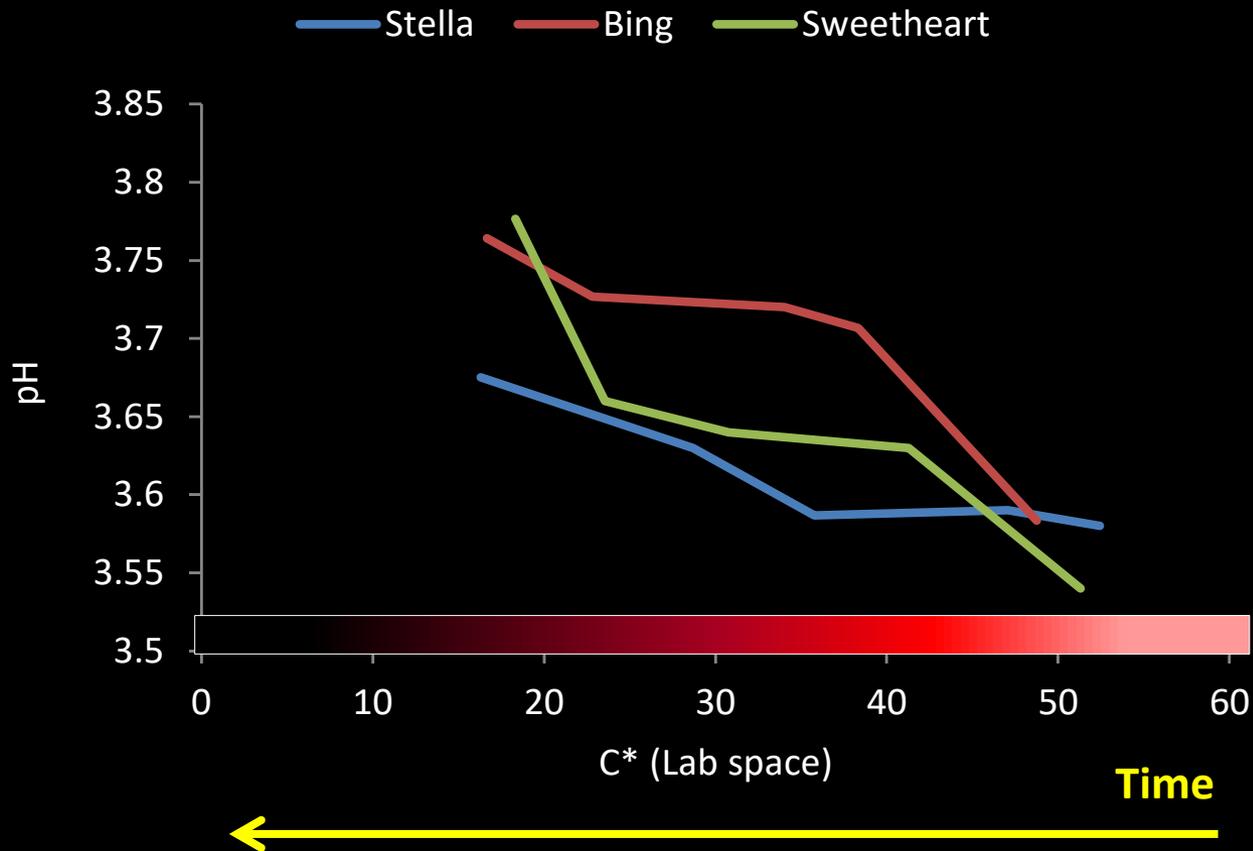

שינויים במהלך ההבשלה תכולת החומצה

שינויים במהלך ההבשלה

pH

סימפטומים של הבשלת יתר

Bleaching

Cooked

On-tree pitting

Shrivel

Soft shoulder

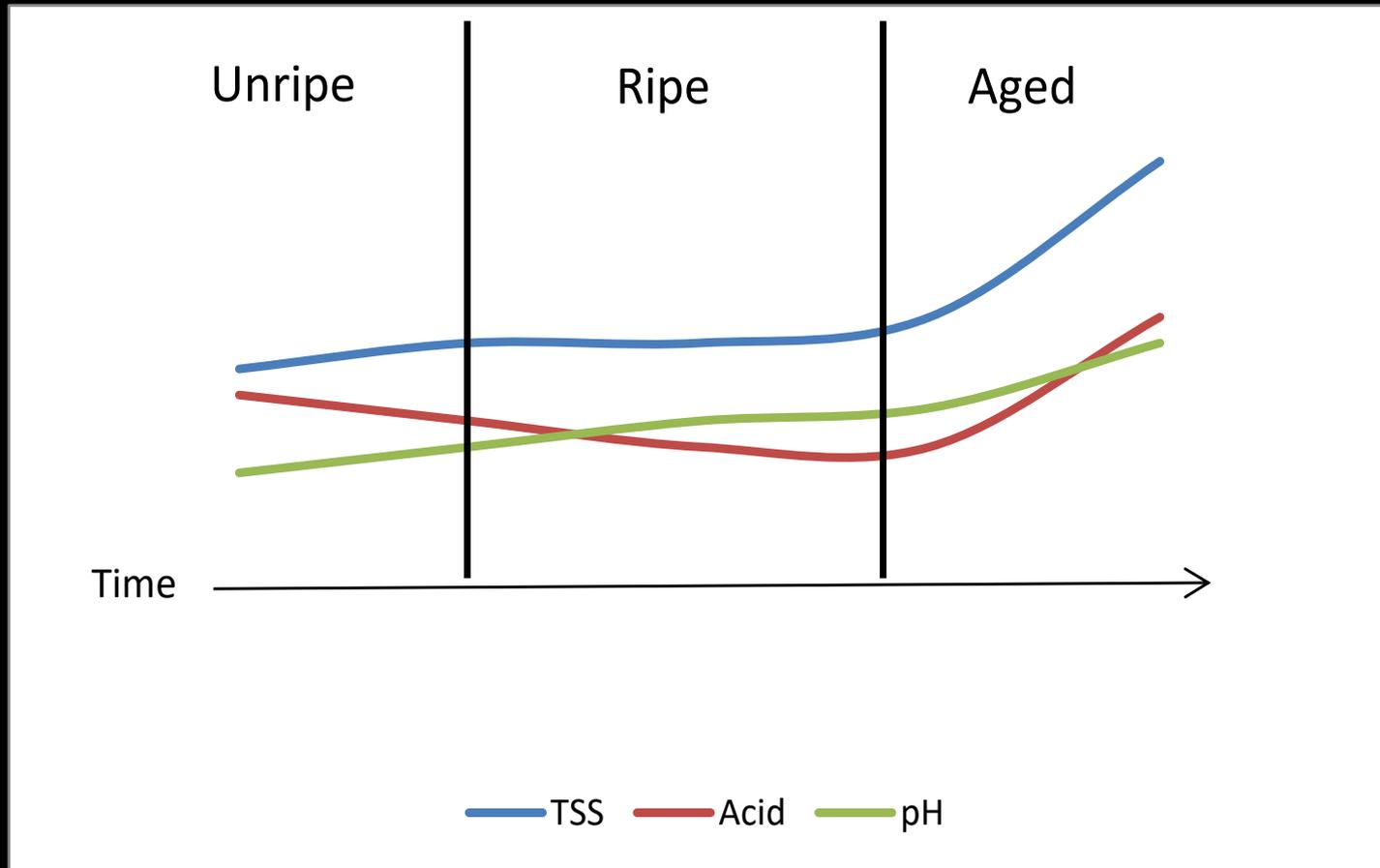

Stem discoloration

PHOTOS COURTESY OF THE WASHINGTON TREE FRUIT RESEARCH COMMISSION

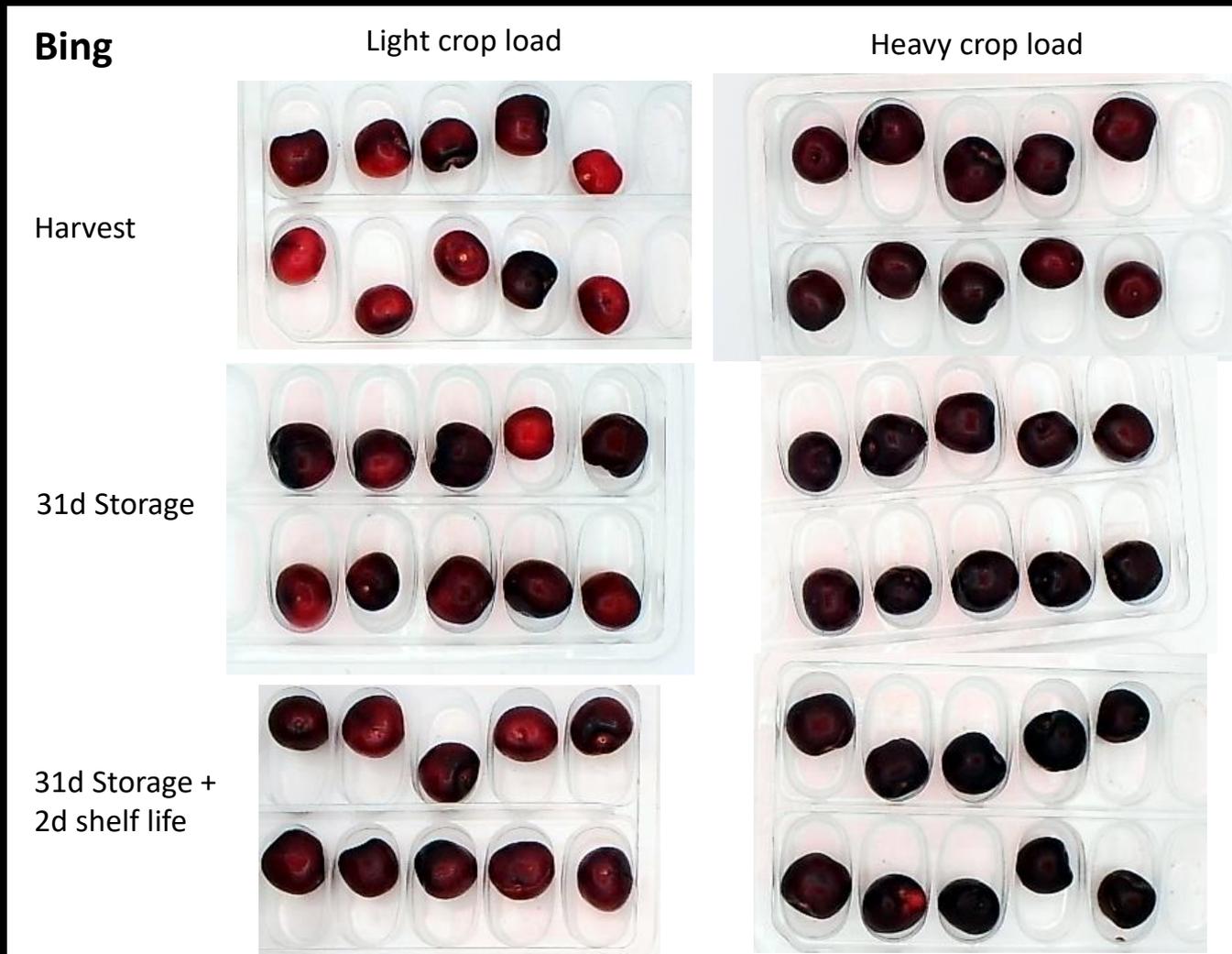
שינויים במהלך ההבשלה סכמה כללית

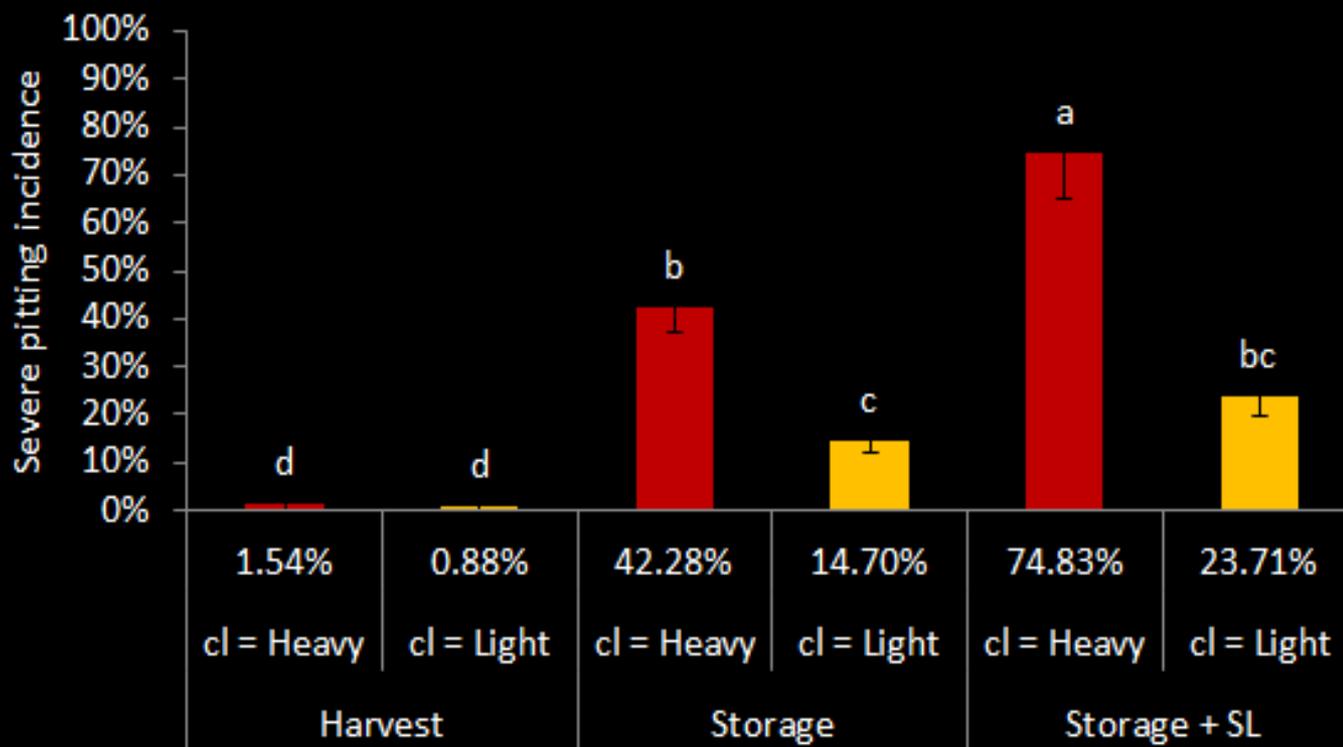
השפעת עומס היבול על תכונות הפרי בקטיף בזן 'בינג'

	Crop load	
	Heavy	Light
Fruit Weight (g)	8.79 ± 0.2	9.55 ± 0.17
Deformation threshold (Kg cm ⁻²)	0.32 ± 0.01	0.41 ± 0.01
Skin chroma (CieL*ab)	8.97 ± 0.74	22.2 ± 1.58
TSS (%)	15.65 ± 0.47	16.63 ± 0.34
Acid (%)	0.77 ± 0.04	1.2 ± 0.04
pH	4.43 ± 0.11	4.05 ± 0.15

השפעת עומס היבול על צבע הפרי

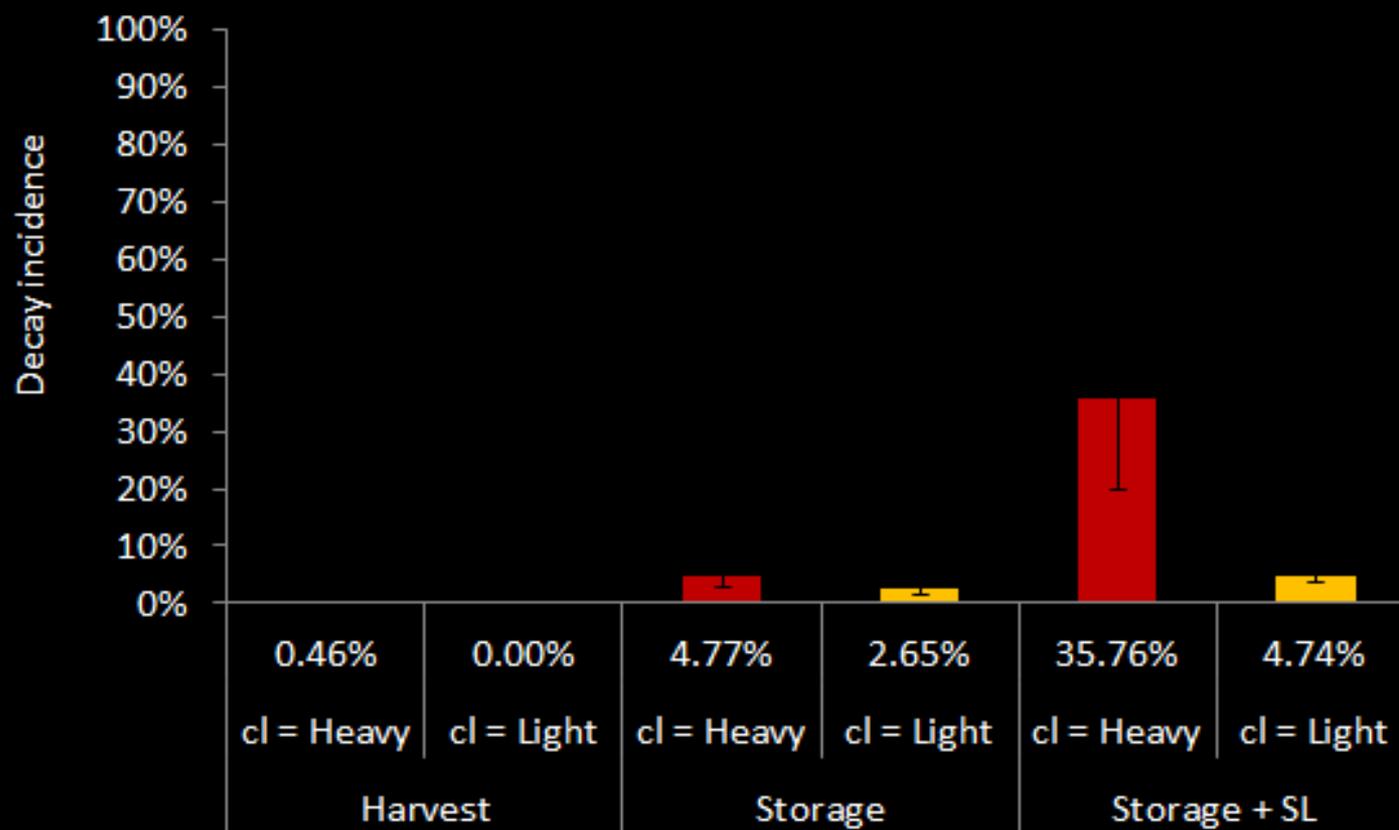

השפעת עומס היבול על התפתחות גומה באחסון בזן 'בינג'

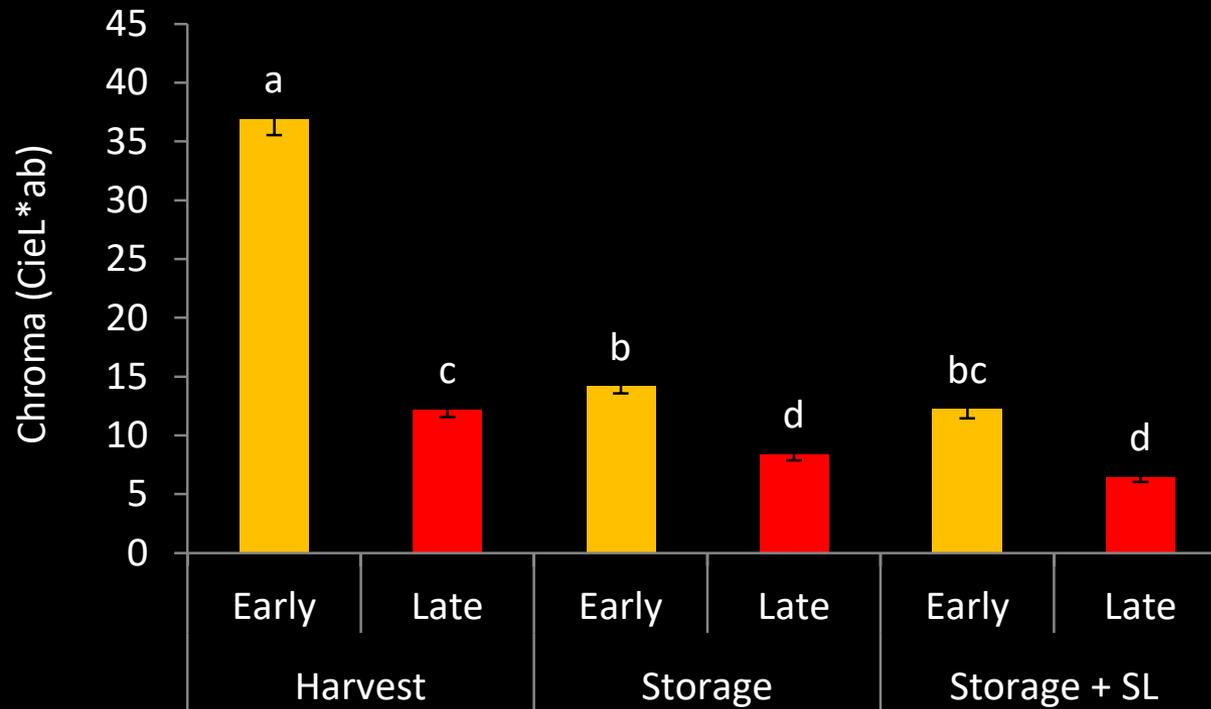

24 ימים באחסון; יומיים חיי מדף

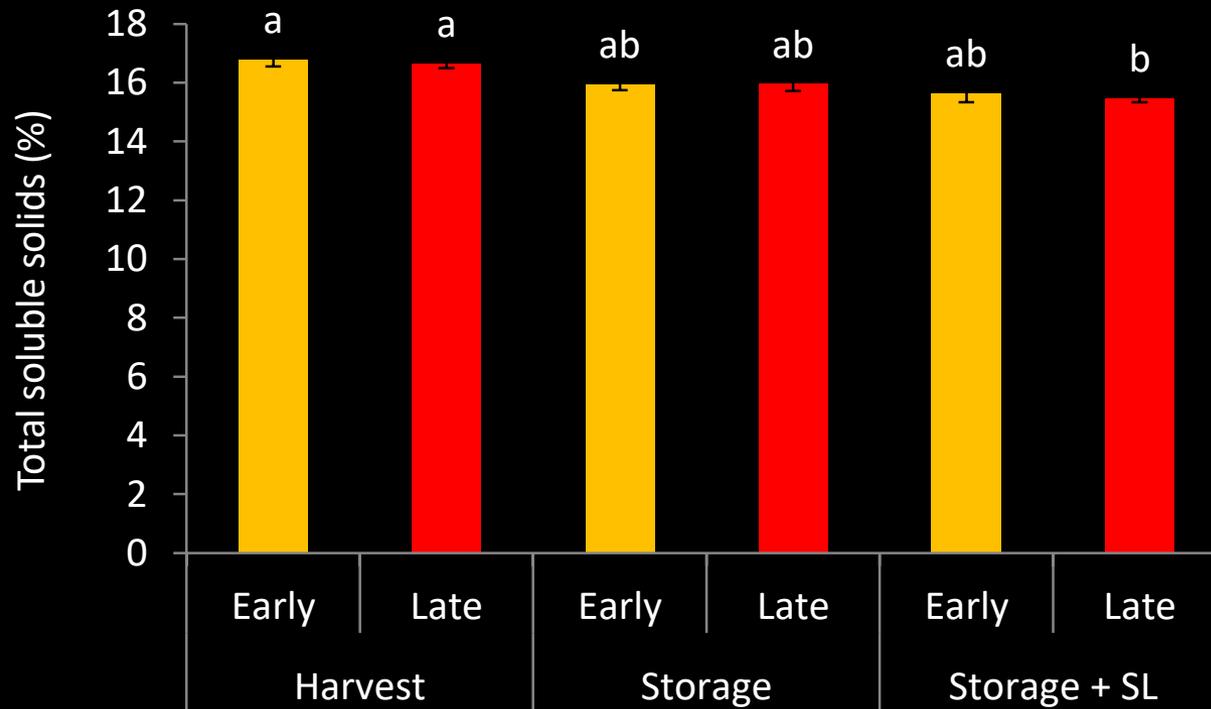
השפעת עומס היבול על התפתחות ריקבון באחסון בזן 'בינג'

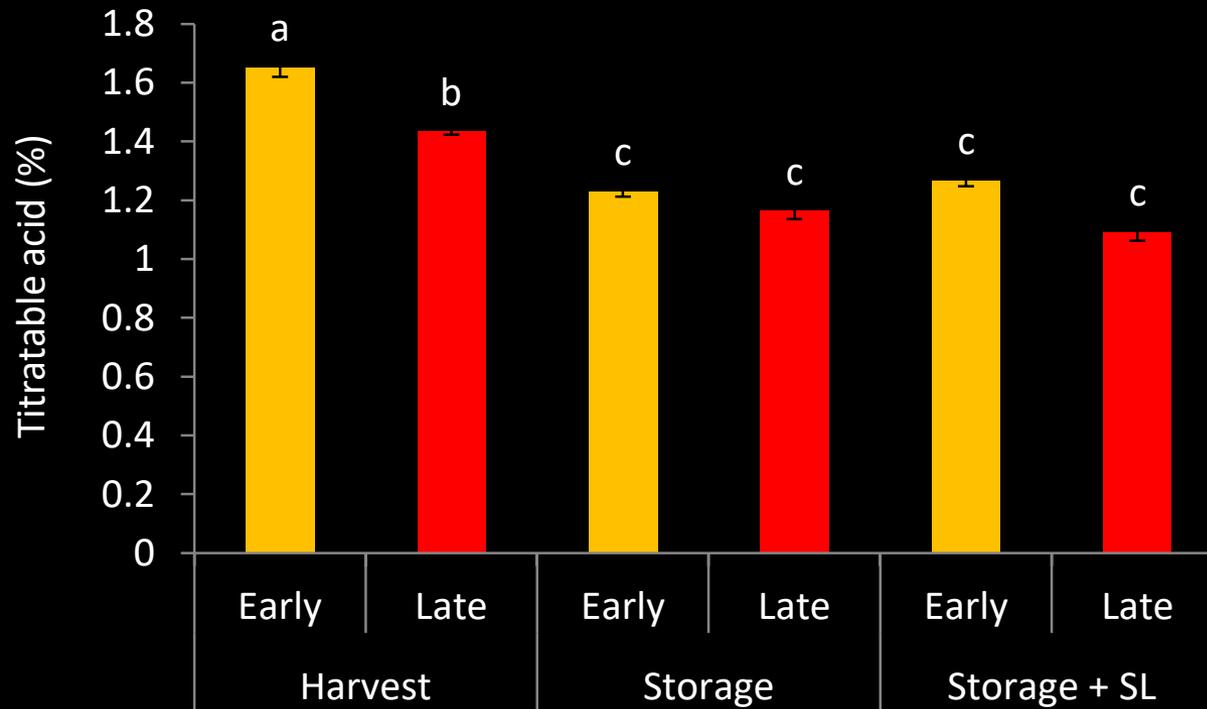
שינויים במהלך ההבשלה והאחסון בזן 'סטלה' צבע הקליפה

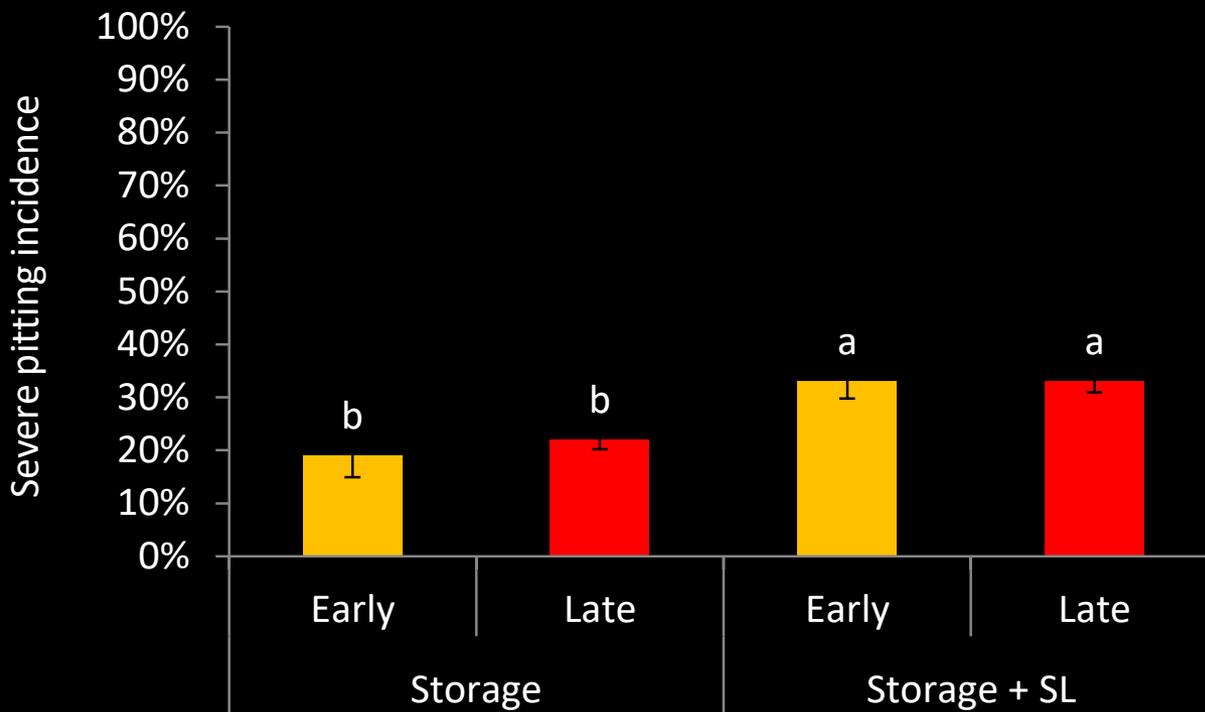
שינויים במהלך ההבשלה והאחסון בזן 'סטלה' תכולת סוכר

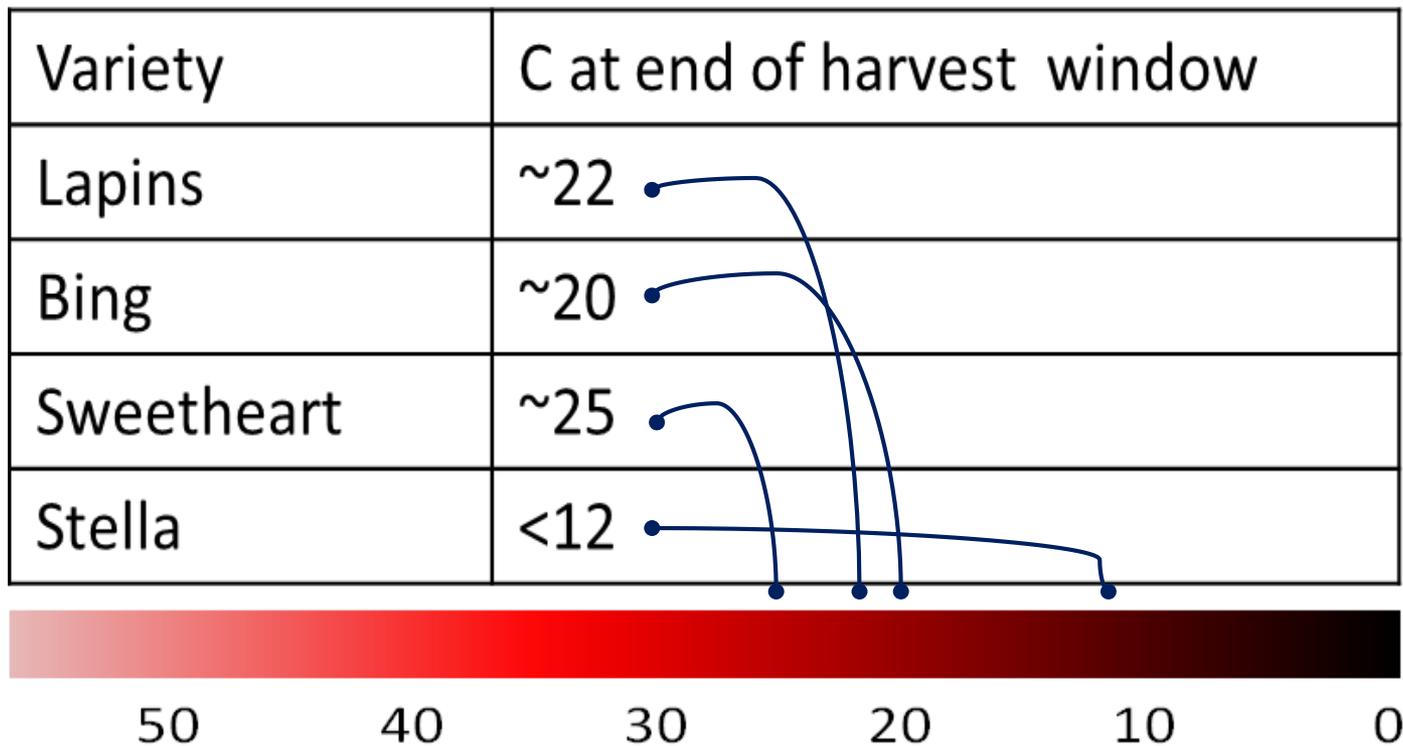
שינויים במהלך ההבשלה והאחסון בזן 'סטלה' תכולת חומצה

שינויים במהלך האחסון בזן 'סטלה' התפתחות גומה

צבע הקליפה (C) – סוף חלון הקטיף לאחסון

סיכום

ניתן להבחין בשלושה שלבים בהבשלת הפרי:

מוצקות	pH	חומצה	סוכר	
↓↓	↑	↓	↑	לא בשל
↓	↑	↓	↔	בשל
↓	↑	↑	↑↑	זקן

המעבר מהשלב הבשל לשלב הזקן מאופיין בעלייה בהסתברות להתפתחות גומה ורקבונות במהלך האחסון.

סוף חלון הקטיף לאחסון ניתן להגדרה באמצעות צבע הפרי והוא משתנה מזן לזן.

תודה ל...

- נוטעי אל-רום ומרום גולן עבור שיתוף הפעולה.
- אייל יונאי, 'בראשית'.
- צוות המעבדה לאחסון במיגל עבור העבודה הטכנית.
- ד"ר חיה פרידמן וצוותה ממנהל המחקר החקלאי בבית דגן עבור התרומה לחשיבה המשותפת.
- שולחן דובדבן במועצת הצמחים עבור מימון המחקרים.

תודה עבור ההקשבה